

123 1 23 קייר 23 doc 04516
ז אמצע אוקט [23.10.1921]
ועידת "ארץ-ישראל העבודה".

ישכחה הראשונה של ועידת זו הייתה ביום ה-28 לאונוסט בקרלסbad. השתתפו
חברות העולמיות של פועל-ציון, חברה המורחית של ציורי-ציון, ההתאחדות
של ציורי-ציון וצערעל-הצעיר, מנהchaftדרות, החלוץ. בכך הכל מאה ועשרים
ציירים קונגראט.

את הישיבה פותח הח' דוב שוב:
בפעם הראשונה מתאספים באירוע חנוכת העבודה, זו שבחארין וזה שבחומת

הוTEL עליינו לילכת אף הלאה בשבעה דרכיהם, אולם בכל אחת מהן שמע כל אחד מעתנו הדושים לבריות את הפוקודת הבוקעת וועליה מתחזק נכני מלחתנו: ברגעוי הכרעה התאחרנו; אל נintel מכל צבור בתוכנו שום כח ושום זיו כל שהוויא. אולם נשחק יחד את רוחנו ומרצנו בשעה, שהטachableה נושא על העקר המשווה לכלני, על אותו התקור אישר מטע ישות לנו נובעת, על עצם ההתיישבות והעבודה בארץ.

המרחיקים לראות נבואו לכך מזמן, והחסיות בארץ במשך שנים האחרונות הראו זאת בעליל לכל מסתכל: מנשיפ הצויניות הרי הוא מבחן העובדים בארץ ובולטו אין. מי שיציר את הבטה, אשר ממנה יישמע אף קולנו מהר, זה: "Dear ציוניותם אויזט די גרויס ארביזט אנטגעלגענעהיט רעם יודיעס פאלקלעס" ומיטים שהתחילה הציונות להתגשם, הובלטה אמתה זו לעניין כל. אולם סדרי חיינו ותמי דורותנו נידטו לכך, שתחזקן הציונות ומושלה וחוקים ברוחם, הנוכם ומשאת נשותם כמעט קשת מבחן העובדים, המנסים אורה בחיה. רביס מתייחסים בא' הבנה, כמעט תמיד בא'אמון ולפעמים גם בא'אהבה. קרע זה הוא הקללה הרובצת על כל מעשינו בא'ן.

וקלה זו הלהקה ונעשה למאה נס' מפה הקדעים שבתוכן מתנה העובדים עצמו. שכחנו לדבר יהה, אפילו בשעה שהדרישה משופפת. לנפות להתגבור על קלה זו, להשתחרר היינה, זהה תערותה הבנטה שלפנינו. הזיה מאורתך צדקה להברא, מקום שם יתנק גורן היושם בשליל השנים הבאות! וכזה נקבע בחיפה נעשתה התחלה. נטמאן הוקל אף לנו לחפש את עבודה שתופנו יחד.

סבל העוכרה רובין על כל העובדים, האסונות מבפנים ומחוץ אינם שיטים פחות בין כדים-חביר. אל נא נשימה אף בשעות התגנה. ובಥוחם אנו ששכניתן הלוויי חברינו הנעדרים תשרה ברכה علينا.

הכנסיה הראשונה بعد ארץ-ישראל עבדה נפתחה.
בוחרים בנישאות: הח' רוביוב, קפלן, שווינ, שנבת.

לטוביים: לויישטני, דיר זיל, ג' שפיגלמן.

סדר הוות והצע מטעם הוועדה המסדרת: א) תכנית ההתיישבות — אטינגר.

ב) העבודות הצבריות — ד. הו. ס) ריאורניזציה של ההסתדרות הציונית — קפלנסקי. ד) המוסדות הפיננסיים — טברסקי.

במשך שלוש שעות פרצה האגנוגום אטינגר על תכנית ההתיישבות. הוא מדבר בפרוטרוט על בעבודת ה'קרז'ה-קיט'ת' בא". במטפורים מדוייקים הוא מוכית, כי כל השמות והעלילות, החתולות בחונס יודעים, על נקודות היישוב של הפעלים בא", קדומות הן מן הארץ. כל איש נקי בשאלת יישוב א"י אינו יכול שלא להודות, כי רק מושבי-הפעלים מסוימים לקרים את עבודת-ההתיישבותנו בארץ. (בראינויבר) ראיונריאט, נווארואן, גראט, גראט-טראט, אוניברג, חאנטונג, אוניברג, גראט-

אשמה העזבה הרבה שכאה בנסיבות בימי המלחמה ואשאות שניאות-המנhalbין בראשית הפלורוֹת. נקודות-הישוב של הפעלים אין יכולות להחפתה בלי בסוס כספי. מוצק הרים בנינים, חסרו בארכות וכיו', הבצאות מביאות על הפעלים מחלות טפשיות. על כל אלה גופף חסור הקביעות במקומות-העבותה, הגורם לנדרות גנטריים בעקבות השתנות בנקודה אחת. ואף על פי כן אנו רואים, שהרבota' משבי פועלים אין נרعنות. להפוך, בנסיבות רבים יש גם רוחים. אבל נחותים שכליים, נחוצה הכראה גמורה.

במחדר הנרעונות שישם הרדי' מאות פועלים בארץ קנו להם נסיען בחקלאות, ועל לנו — החסרים כל מסורה בחקלאות — להקל בערך הנסיען החקלאי הזה. משקינו אינם צריכים להזות תלויות בשוקם זורם; הם צריכים לספק את צרכי הפועל בארץ. חובתנו לישב אנשים, שיובילו לייצור משקים נשאים את עצם. מכחינה זו علينا לדאוג מאד להנוך האשמה העבודה. העבדות הצפירות שאנו עוסקים בהן עכשוין, משמשות במובן ידוע בית-ספר למתעדים לעבר לחקלאות. ואולם לאשה אין בהן מקום. קבוצת דילב הוכיחה, כי נקודות-הישוב, שעובדים בהן פועלים ופועלות במדרה שוה, הן הטענות ביחס להתקפות והתקומות.

תכנית התישבותנו צריכה להכיל את שתי צורות-הישוב, את הקבוצה ואת המושב. אנו צריכים להכין גם את ההצעה, שכאה זה עתה מצד "נדוד-העבודה": יסוד קבוצה נדולה על האדמה שנרכשה ביום האחרון בוגרים. ההצעה עובדה ע"י בקביעץ לפרטיה. להילם המשוחזרים שלנו צריכה להנתן אפשרות להתיישב על האדמה שזודה להם מטעם הממשל. אפשרות זו צריכה להנתן גם לפועלים העובדים בארץ זה המשמעשרה שנה.

המטרה מבקשת את פרטיה תכנית-התישבות שהצעה מטעם "הסתדרות החקלאות" לפני הוועד הפועל בפרג ואישורה על ידו. אולם פה בקרלסבד הכתה לנו הפעעה. ברגע האחרון נתפסם סדר-הימים של הקונגרס וממנו נורע, כי המרצה בשאלת התישבות לפניהם היה האגרונום סוסקין, המרצה, ה' אטינגר, אוjar, עד כמה שהוא מתייחס בכבוד לנטיונות החדשינ' בכלל, הוא חושב, כי ההצעה החדשה של סוסקין, אשר הוועד הפועל מעמיד אותה במרכבו הוכחים על ההתיישבות, חכמים רק בלבול מהלך הוכחות וחתה את הקונגרס מדרך המעשה הכנון ותצעירתו לדרך של נסיעות קלאיים חדשים, שעוד טרם נעשו בעולם, ואשר דבר אין להם עם הנסיען שנרכש בארץ וכי רק תוכזה אחת עתידה ליצאת בשונה — הנסעת דעת הקונגרס משלאלות ההתיישבות החיוניות ביותר.

יבנאלי מציין, כי הרצאותו של אטינגר הנקה ספיק נסיעותיו של הפעול היהודי בארץ. הוא מודה בוגה החלטת הוועד הפועל למסור את הרצאה על ההתיישבות לידי סוסקין, שאין לו כל מע עם הארץ ועם הפעול היהודי העובד

בָּה. חִלְמָתָה זו אֵינָהּ אֶלָּא חֹלוּה אֲחָתָה מִכָּל שְׁלַשָּׁה הַשְׁגָנָות שָׁנָעָשׂוּ בָּזְמַן הַאַחֲרוֹן.
לְעֵד הַפּוּעַל אֵין רִשות לְמִנּוֹת לְמִרְצָח עַל עֲנֵנִי הַחַתִּישָׁבָת אִישׁ, שַׁהְפּוּעַל הַיְהוּדִי
אֵינוֹ טַבְיוֹן מִתְמֻלָּל שְׁלַשָּׁה. אֵין לוֹ לְבוֹא לְקֹנוֹגֶרֶס בְּטָרָם נָדַע מִה טִיב הַחַרְצָה
שַׁתְּבָאַ לִפְנֵי.

לְבָקוּבִּיךְ מְפַרֵּשׁ אֶת תְּכִנָּתָ יִסּוּד הַמוֹשֵׁב הַגָּדוֹל עַל הַאֲדָמָה שָׁנָרַכְשָׁה
בָּזְמַן הַאַחֲרוֹן, וּמְרַגְּשִׁיךְ, כִּי הַוּצָאתָה לְפּוּעַל לֹא תָּעַלְהַ בְּסָכוּמִים גְּדוּלִים.
הַאֲגָרְנוֹם פִּיגִין מְסֻכָּן אֶת הַעֲוֹדָה, כִּי רַעֲיוֹן הַקּוֹבְצָה קָנָה אֶת לְבָם
הַעֲוֹדָים בָּאָרֶץ הַגּוֹלָה; הַחַלְצִים-מִתְכּוֹנִים לְחַיִּים קְבוֹצָה. תְּכִנָּתָ-חַתִּישָׁבָת שְׁלָא
לְפִי הַשְׁקָפוֹתָיו של הַפּוּעַל הַעֲוֹדָה בָּאיָ אֵין לְהַכְּלִים מִן-זֶה.

בָּ. כְּצַנְלָסְזָן: אֲחָרֵי כָּל-הַגְּנוּגוֹת, שַׁהְפּוּעַל הַיְהוּדִי רַכֵּשׁ לוֹ בָּאָרֶץ –
גְּנוּגוֹת, שְׁלָפִי שְׁעָה אִירָאֵשׁ עוֹד לְעֵמֶד כָּרוֹאי עַל גְּדוּלָּעָרְכָם – אֵינוֹ עֲוֹדִים
שָׁבָב בָּרָאשִׁית-דָּרְכָנוּ. הַצְּיוּנוֹת אֵינָהּ מְקַדְשָׁת אֶת שִׁימָת-הַלְּבָב הַדָּרוֹשָׁה
לְשָׁאָלָת-הַדְּבָרִים הַוּשָׁבוּת בַּיּוֹתָר. לְעוֹתָה זוֹאת, שָׁאָלָתָ מִתְדֻוגָּה שְׁנִיה וּשְׁלִישִׁית,
בָּ"דְּלָוְמְדִיה" וּוֹתָר, תּוֹסְפָּה מִקּוֹם בָּרָאשָׁה. בְּשָׁלַשׁ הַשָּׁנִים הַאַחֲרוֹנוֹת, בְּשָׁנִים
הַ"מְּאוֹשָׁרוֹת" הַאַלְּהָ, הַזְּהָנוּ אֶת עֲבוֹדָתֵנוּ הַעֲיקָרִית. עַלְהָ בִּידֵינוּ לְהַכְּנִים לְאָרֶץ
עַשְׂרֵת אֱלֹפִים הַלְּצִים. מִקְצָוָה תָּבִל בָּאוּ, בְּדָרְכִים מִדְרָכִים שְׁוֹנוֹת. אֶבְלָל אֶלְאָ נְפָנוּ
לָהֶם כָּל-עָזָה. בַּחֲקֹופָה זוֹהֵן שְׁעָות, כְּהֵן יָכֹלְנוּ לְקַבֵּל מִתְעַמְּדִים סְכוּמִי אֲמָצָעִים
עֲזָזִים, וְגַם זֶה הַזָּהָנָה הַיְתָה שְׁעָה גְּדוּלָה שְׁלַתְּהִנְבּוֹת בָּעֵם, וְלֹא אֵינוֹ. הַזָּהָרָן,
חֲבָרִים, מִפְנֵי "הַפּוֹלְטִיקָה הַגְּבוֹהָה". רַק עֲבוֹדָת הַחַתִּישָׁבָתָ נְדוּלָה וּרְחַבָּה תָּכַל
לְהַצְילָנוּ בְּרֶגֶעָ זוֹהָ. אֶבְלָל מִכְשָׁולִים גְּדוּלִים מַאֲדָע עֲוֹדִים לְפָנָינוּ בְּדָרְךָ-עֲבוֹדָה זוֹ.
קָל יוֹתֵר לְחַתְּעַסֵּק בְּצִיּוֹנוֹת שְׁלָרְקָלְמוֹת, מְאֹשֶׁר לְעַבְדָר עֲבוֹדָה שְׁלַתְּהִנְבּוֹת.
עֲכַשְׁיוֹ מִכְנִים לְקֹנוֹגֶרֶס חַבְנָה-חַתִּישָׁבָת חֲדָשָׁה, מִתְהִיעָה. תְּכִנָּתָ זוֹ וּרְקָנָה
לְנוּ, כַּפִּי שָׁאָפְשָׁר לְשָׁעָרָה, דְּחִיתָה עֲבוֹדָה חֲדָשָׁה, לְשָׁנָה אֲחָתָה אוֹ אֲחָדוֹת. עֲוֹדִים
בְּכָטָל חַבְנָה-עֲבוֹדָה שָׁאוֹרָה כָּבָר.

מִצְבָּנוּ בָּאָרֶץ הַוְּלָדָר וְרָע אֶלְאָ רַק מִשּׁוּם שַׁהְמַעַב הַפּוֹלְטִישִׁי הַכָּלְלִי הַלְּלָד וְרָע,
אֶלְאָ נְסָמָם שָׁאָנוּ מִשְׁלִיטִים, מִשּׁוּם שָׁאָינוּ עֲוֹדִים בְּתוֹקָף עַל שְׁלָנוּ, מִשּׁוּם
שָׁאַן לוֹ הַגָּהָה עֲצִימָתָ מִסּוּקָתָה וּמִזְקָתָה.
בְּסָוףְ הַיִשְׁיבָה בָּוחְרִים בָּ"עַדְהַחְלָאָה", וְחָבָרִים: הַרְצָפָלָר, וַיְלַקְסָקִין, יִבְנָאָלִי,
אֶלְ. יְפָה, בָּ. כְּצַנְלָסְזָן וּלְבָקוּבִּיךְ. יְוִיָּה הַוּדָה הַזָּהָר הַמְּרָצָה אַטְיָנָר.
חוּדרָה תָּבָאַ בְּדָרְכִים עַם הַאֲקָזּוּקְטוּבָה, תָּבָרַר אֶת עַנִּין סְפָקָן וּתְעַמֵּד בְּכָל
עַל מִשְׁמָר עֲנֵנִי הַחַתִּישָׁבָת בְּמַשְׁעָן יִטְיַה הַקּוֹנוֹגֶרֶס.

בְּיוֹם הַשְׁבָת הָיָה הַמַּשְׁךָ הַיִשְׁיבָה שֶׁל "חַנְכָה בְּעֵד אֵי עֲוֹבָדָה". מִכְיָון
שָׁאָחָדִים (טַן הַצִּירִים מֵאֵי לֹא הָיוּ נָכוֹנִים בַּיּוֹם הַרְאָשׁוֹן), נָתְנָה הַאֲשָׁרָות לְדָבָר עוֹד
פָּעָם בְּשָׁלַת הַחַתִּישָׁבָת. פְּתָח אָ. יְפָה. הָוּ פְּתָח אֶת דָּעֵין מַסְפָּקָן וּמַדְבָּר
אֶל הַסְּבָנוֹת בְּשָׁר אַזְבָּה עֲרָבָה. מִזְרָבָה אַזְבָּה אַזְבָּה בְּגַדְגָּדָה שְׁמַרְמָרָה.

היא שולת, אין שני משורדים שרים בשותפות שיר אחד. כמובן, שדבריו וורודו ונוחם. דברים חותמים דבר הרצלפלד: אין להפסיק לפני הקונגרס רק אחת שתרי הצורות של התיישבות, כי אם כמו שראה מזעקה מאות התאחדות החקלאית. טן הקונגרס עירנו לדורש התיישבות של 5000 איש על האדמה בשנה הזאת — ועל צורות התיישבות יחולשו המתישבים בעצם. בטו כן הוא מציין שהזעקה החקלאית תברר, למה לא התיילו את העבודה עמוק יותר על פי ההלמה בפָרָגָן.

בישיבה זו נזכר על ערך העבודה בהתיישבות. מצד חברות מלכין, יש. יפה וציוון נשפטו דברי האשמה נגד הפוועלים, על שלא הערכו בראו את העבודה במושק, ושלא הבינו, כי בסיס המשק תלוי בעקר בעבודת החקלאית. אולי על שאלה העוברת, אומרת זה מלכין, צריך לדבר עם העובדות — וזה לדאכני אין פה ברגע הזה.

בישיבה של אחים הצעירים הודה הרצלתו של ד. הו על העבודות האכזריות. ההרצאה היה מקיפה — קצת תולדת התפתחות העבודות האכזריות, מוקומה באיז, בית קובל לעולח החדש, המעביר טמנה לעובדת אדרמה, התפתחות בעקבאות עבודה חדש, עבודה הבניין, התפתחות והיקף עתידותה, היחסים עם הממשל, עם ועד האידים. ההרצאה הודה מעשית. מספרים, הבניות, בלי רישורקה ובלוי השתפלות הנפש, הערכה אובייקטיבית של גודלי העבודה ופעולות המשרד לעבודות אכזריות.

במצב קשה נמצא המרצה, כשצריך היה לבאר את הניגען של עשרים אלף לירות, הרובע על העבודות האכזריות. ההפרש הזה נופל בעיקורו ורק בחיק אחד מן העבודות האכזריות, כי כביש טבריה-צפת, שתקטיבו הוא יותר מאשר חצי התקציב של כל שאר העבודות הצזריות ביהה, יצא ברוח של אייה אלפיים לירות — עובדא זו מקשה בהרבה על הוצאה לפועל את הרישות המשרד לעבודות אכזריות לפני הקונגרס, בעניין התקציבים הדורשים להטשטת העבודה.

הרצאה מטה נבשלה השוואת המחרדים לכל העובדים ומהעכבר על הפרובלימה הזאת ומאר את השנויות שנעשו בנדון זה.

אתרי ההרצאה הזאת באה הרצלתו של דה' קפלנסקי עיר היוארונציגה של הסתדרות הציונית.

בס ההרצאה הזאת הוא כללה מעשית. המרצה מראה על שורה ארוכה של תקונים ושינויים בהרכבת הנהלת הסתדרות הציונית, במוסדות המוציאים לפועל, על הקונגרס ועל השקל.

הגנטיה הזאת بعد אי' עובדת הבנית בהירות רביה בטחות ריבים מן הצירם, בעניין אי' ובשאלות העומדות לפני הקונגרס. היישובות הוו פתוחות, כמובן, ורביט היו תשומשות וזה מחייב לשלבם הרטובם.